

GROEI & BLOEI

Afdeling Waterweg-Noord

www.waterweg-noord.groei.nl

Nieuwsbrief december 2023

Van de voorzitter

De groentemeester

Onze koffieochtend van 26 oktober is weer gezellig geweest. We zitten in de kleine kamer bij 'de Buurvrouw' met de verwarming aan en drinken heerlijke warme chocolademelk en koffie met een groot stuk versgebakken stuk worteltaart. We zijn met een klein clubje en leren elkaar beter kennen, er is geen gebrek aan onderwerpen en een daarvan is 'de groentemeester' een zelfoogst tuin aan de Vlaardingsedijk 7 in Maassluis.

Wij zijn er van de zomer geweest in het kader van 'open tuinen carrousel' en een van onze leden heeft een abonnement afgesloten om wekelijks haar eigen groente te snijden en te oogsten. Verse groenten, vergeten groenten zo van de koude grond en onbespoten. Ze vertelt er enthousiast over en dit wil ik met jullie delen ondanks dat de tuin nu een wachtlijst heeft maar je kan je opgeven voor de nieuwsbrief en lezen over de ontwikkeling van dit geweldige initiatief dat landelijk bij verschillende gemeenten is ontstaan.

Tuinder Remco Boers is in 2015 begonnen omdat hij iets anders wilde doen dan basisschool leraar zijn en is zich met het 'groen' gaan bemoeien eerst als vrijwilliger bij Voedselbos Vlaardingen en via dat vrijwilligerswerk richtte hij in deeltijd zijn eigen bedrijfje op om zijn interesse in het groen te verkennen. De laatste vier jaar is één van zijn opdrachten geweest om een grote moestuin voor Maatwerk Autisme in het Wilgenrijk te coördineren en daar ontdekte hij de lol van het opkweken van allerlei soorten groenten, en om dat met een groepje mensen te blijven doen.

Uiteindelijk is daarvan het resultaat zijn inschrijving bij de Warmonderhof (biodynamische landbouw) en de start van De Groentemeester.
Jennifer

www.degroentemeester.nl
www.warmonderhof.nl

Laatste activiteit van 2023: Kerstworkshop Zaterdag 16 december

Aanmeldingen zijn niet meer mogelijk, we zijn aan ons maximum aantal deelnemers.

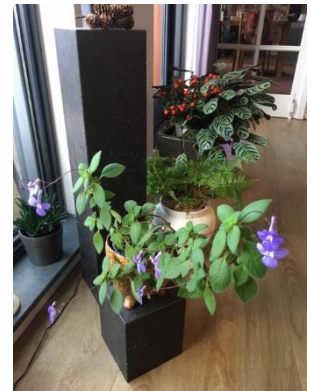

Enige tijd geleden heb ik van een lid van de vereniging een stekje gekregen en met veel zorg en opgezochte kennis in aarde en zand geplaatst na twee dagen afharden.

Het duurt even maar dan ineens slaat het stekje aan en kan je het verplanten in een mooie pot waar hij een paar jaar in mag groeien en.... Bloeien.

Het is zo mooi om die prachtige licht paarse, tere bloemen te zien op hun ranke steeltjes en iedere dag worden het er meer. Nog even en ik kan zelf stekjes nemen want ik wil er wel meer van neerzetten voor het raam en genieten van hun schoonheid.

Jennifer

Voorlopige data van activiteiten in 2024 de Koffieochtenden Bij de Buurvrouw

Jennifer heeft met de Buurvrouw afspraken gemaakt voor het nieuwe jaar.

Het zijn altijd heel gezellige, ongedwongen koffieochtenden waarbij het onderlinge contact en uitwisselen van (planten)nieuwjes voorop staat.

Wilt u gebruik maken van de lunch dan dit graag even doorgeven aan de Buurvrouw.

Het adres is: Oostgaag 18a, 3155 CG Maasland, tel: 010-5904945.

Zet de data in de agenda !!

Allemaal op donderdagochtend, 10.00 – 12.00 uur:

1 februari, 18 april, 25 juli, 19 september, 24 oktober.

Het is voor onze afdeling niet meer mogelijk om een “eigen” tuinreis te organiseren via Garden Tours met onze eigen wensen, dus hebben we voor 2 tuinreizen gekozen die erg gewild zijn onder de nog overblijvende tuinreizigers van onze afdeling. De resultaten ziet u hieronder.

de 8-daagse

**Voorjaars tuinenreis naar
Cornwall, vertrekdatum
21 april 2024**

en een 4-daagse

**tuinreis “Langs de Rijn”,
vertrekdatum 2 augustus 2024**

Voor beide tuinreizen zijn nog plekje vrij. U kunt zelf reserveren op de website van Garden Tours of telefonisch met Elvira als u dat prettiger vindt en erbij zeggen dat u bij onze afdeling hoort: 088 – 007 1300, of via www.gardentours.nl

Programma van activiteiten voorjaar 2024 (onder voorbehoud)

25 januari	Koffieochtend Bij de Buurvrouw 10-12 uur
23 maart	Ledenvergadering in de Boshoeck met lunch en presentatie
6 april	Workshop hanging baskets bij Volkstuinvereniging Maasland
18 april	Koffieochtend Bij de Buurvrouw 10-12 uur
19 april??	Kraampje op de Lentemarkt in de Singelhof Maasland
20 april	Kofferbak ruilbeurs met afd. Westland bij Tuincentrum De Carlton in Naaldwijk, 10 uur
21 - 28 april	Tuinreis van een aantal leden naar Cornwall met Garden Tours
27 april	Koningsmarkt in Maasland met kraampje

Presentaties bij onze burens, afdeling Westland

14 februari: “Verliefd” op de natuur in Nederland, speciaal op Valentijnsdag, een audiovisuele presentatie van Marcel Batist

24 april: Missie Moestuin door Denise Enthoven.
Ze deelt op deze avond haar visie en ideeën rond het zelf kweken van voedsel

25 september Iris Veltman, milieukundige, tuinontwerper, docent permacultuur en schrijver laat zien wat je zelf in je tuin kunt doen tegen wateroverlast, droogte en hitte. Haar nieuwste boek is: Tuinlogica

23 oktober Netty Verdouw over haar prairietuin

Alle bijeenkomsten worden gehouden in Zalencentrum De Ontmoeting, Anjerlaan 47, 2671 KH Naaldwijk.
Leden gratis toegang, introducés betalen € 4,00.

Rubriek Technieken in de plantenwereld

Thema van december Zaaien:

Ontkieming van zaad

Een aantal factoren is van invloed op de ontkieming van kiemkrachtig zaad. Water, licht, zuurstof, de temperatuur en de omstandigheden van de grond kunnen allemaal een rol spelen. Het is belangrijk de natuurlijke habitat van een plant te kennen voor u gaat zaaien. Als een plant bijvoorbeeld van oorsprong uit bergachtig gebied komt, zal er een periode van kou nodig zijn om ontkieming te bewerkstelligen (de zogenaamde kiemrust doorbreken), plus een zonnige plaats en zeer goed doorlatende grond. Komt een plant daarentegen oorspronkelijk uit een gematigd klimaat en is hij eenjarig, dan is er warmte, zon en een vochtige bodem nodig om het zaad te laten ontkiemen. Als zaad dus buiten de natuurlijke omgeving wordt gezaaid moet de natuur nagebootst worden om het te laten kiemen. Op gekochte zakjes zaad koopt staat bijna altijd hoe er gezaaid moet worden, of het is op de website van de leverancier na te zoeken. Wat staat er zoal op:

- Wel/niet afdekken: dit houdt meestal verband met de grootte van het zaad en het verschil in licht- en donkerkiemers.
- Waarmee afdekken: (zaai)grond, vermiculiet, grit, zwart plastic, glas o.i.d.
- Waar zaaien: binnenshuis/in de kas/buiten
- Wanneer: binnen of buiten verschillend
- Welke temperatuur (minimum-maximum)

Wat er niet altijd op staat is of stratificatie of scarificatie gewenst/nodig is om de kiemrust van de desbetreffende zaden te doorbreken. Dus hierover meer.

Er is natuurlijke stratificatie en kunstmatige stratificatie (kiemrust doorbreken). Natuurlijke stratificatie gaat alleen in gebieden waar de temperatuur 's winters minstens 3 weken achter elkaar lager is dan 0°. Nederland heeft deze winterperiodes niet meer, dus moet het

kunstmatige stratificatie worden. Dit gaat simpelweg door het zaad een poosje in de koelkast te leggen.

Hoe lang? Dat ligt aan de omvang van het zaad en de natuurlijke biotoop.

- Gemiddeld 3-4 weken bij 0°-5° voor lichte kiemrust
- 4-8 weken voor gemiddelde kiemrust
- 8-20 weken voor diepe kiemrust.

Het is verstandig om **klein zaad** te mengen met vochtig vermiculiet of kokosvezel, vochtig zand of een mengsel van scherp zand en kokos. Niet te nat want dan kan het zaad gaan rotten. Deze behandeling bevordert het constante contact tussen de buitenkant van het zaad en de koude, vochtige substantie. Het zaad wordt er ook makkelijker zaaibaar door als het is gekiemd.

Doe het zaadmengsel in een plastic zak, naam en datum erop en leg het in de koelkast. Draai de zak zo af en toe om de lucht te laten circuleren.

Groot zaad zoals van bomen, moeten 48 uur worden geweekt in koud water en uitgelekt in een plastic zak gestopt. Natuurlijk naam en datum erop, dichtvouwen en ca. 12 weken in de koelkast bewaren.

Als bij ca. 30% van het zaad de kiemwortel zichtbaar wordt kan het op de normale manier worden gezaaid. Begin na 3 weken regelmatig te controleren.

Soms is stratificatie alleen niet genoeg om vocht door te laten dringen door zaad met een erg harde zaadhuid en moet scarificatie plaatsvinden.

Scarificatie is het kapot maken van de harde zaadhuid d.m.v. het aanvlijen van de zaadhuid, of met schuurpapier bewerken, met een mes een ondiep sneetje maken of met een scherpe naald door de zaadhuid te prikken. Het doel is om ervoor te zorgen dat er vocht in het zaad kan doordringen zodat de kieming begint. Zorg daarbij altijd het “oog” of de “navel” van het zaad (de kleine holte, of tekening, het aanhechtingspunt van de navelstreng) niet te beschadigen.)

En het allerbelangrijkste is: laat gekiemde zaden nooit uitdrogen want dan is alle werk voor niets geweest..... en oefening baart kunst!

Thérèse

Van afdeling Gorinchem een plantenlijst voor “seniorentuinen” behorend bij de presentatie die Hub Driessen voor hen heeft gegeven over de senior vriendelijke tuin:

https://gorinchem.groei.nl/fileadmin/Afdelingen/afdeling_gorinchem/Foto_s_voor_aankondigingen/2023_website_en_nieuwsflits_2023/plantenlijst.pdf

Van de website van Groei.nl nog iets leuks om te doen met de (klein)kinderen in de kerstvakantie:

Diner voor vogels

Zelf vogelvoer maken met zaden en vet is leuk om te doen en heel eenvoudig. Bovendien kun je zelf de samenstelling bepalen én de vorm. Wat te denken van een heuse kersttaart als vogeltraktatie? De taart maak je van vet en zaden met sierappeltjes (Malus 'Red Sentinel'). Met hetzelfde materiaal kun je allerlei vormpjes vullen.

Voor het maken van de vogeltraktaties heb je nieuw en ongezouten spekvet (van de slager) of frituurvet (liefst dierlijk vet) in harde vorm nodig.

Vloeibaar frituurvet en margarine zijn niet geschikt.

Voor het zadenmengsel kun je strooivoer gebruiken of zelf een mix maken van tarwekorrels, haveremout, maanzaad, zonnebloempitten, rozijnen en (gehakte) pinda's.

Gebruik altijd ongezouten zaden. Neem voor een kilo zaden ongeveer 1,5 kilo vet.

Werkwijze:

1. Smelt het vet langzaam in een pan met een dikke bodem. Laat het net vloeibaar worden en maak het zeker niet te heet.
2. Het vet moet kunnen stollen in een geschikte vorm, zodat je het kunt ophangen of neerzetten. Hiervoor kun je allerlei bakvormen gebruiken; in december is het leuk om voor kerstfiguren te kiezen.
3. Vul de vormpjes voor de helft tot twee derde met het zaadmengsel en giet er dan het vloeibare vet bij. Je kunt het vet ook iets laten stollen en er vervolgens de zaden doorheen roeren. Zo voorkom je dat de zaden naar beneden zakken.
4. Laat het vogelvoer op een koele plek (buiten) afkoelen en haal het dan uit de vorm. Vaak gaat dat gemakkelijker door het even in een bakje met warm water te zetten.
5. Je kunt het mengsel ook in een conservenblik, melkkarton, margarinekuipje of bloempotje doen. In dat geval hoef je het er niet uit te halen, dat doen de vogels zelf wel.
6. Ook heel decoratief: doe een dennenappel in een plastic zakje en vul dit met het mengsel. Haal het zakje eraf als het vet gestold is.
7. Plaats het voer altijd op een veilige plek die moeilijk bereikbaar is voor katten.
8. Als je het vogelvoer wilt ophangen, zorg dan voor een stevig touwtje in de vorm, dat blijft vanzelf zitten als het vet gestold is. Leg het liefst ook wat op een tafel, niet alle vogels kunnen van hangend voer eten. Ook appels, rozijnen, broodkruimels zijn geschikt om aan de vogels te voeren.
9. Maak de voederplaats geregeld schoon om verspreiding van ziekten te voorkomen.

Tekst en beeld: Modeste Herwig

Nu we het toch over vogels hebben, hieronder een **Ikje uit NRC van 9.11.2022 van Adelheid Waiboer**

Vogelgeluiden

Elke dag loop ik met mijn hond in het bos. In deze tijd van het jaar is de natuur prachtig, alle kleuren en geuren van het bos, de vogels en de paddenstoelen. Wat me opvalt is dat veel jonge mensen hun hond al kijkend op hun telefoon uitlaten. Geen oog voor de mooie omgeving. Als mijn hond gaat spelen met de hond van een jongen die onafgebroken op zijn telefoon kijkt staan we zwijgend naast elkaar. Ik hoor vogelgeluiden uit zijn telefoon komen. Als ik vraag wat hij kijkt zegt hij zonder op te kijken: „Oh, een natuurserie.”

Adelheid Waiboer

Groet,
20231210 Thérèse
gbwaterwegnoord@gmail.com
www.waterweg-noord.groei.nl